

Poština plačana v gotovini.

LETNIK V.

2

DOMAČI

PRIJATELJI

Za plesne prireditve

priporočamo bogato izbiro **razne svile!**

A. & E. SKABERNÈ, LJUBLJANA

Dr. A. Oetker-jev
vanilinov sladkor
za kuhinjo.

Ta zavitek zadostuje, da zadobi velik puding,
krema, kolač ali 1 liter likerja prijeten
vanilijev aroma.
Vsebina tega zavitka nadomestuje 2-3 stroke
dobre vanilije.

Doktor Oetker-jev
pecilni prašek

je najboljši!
Zakonito zaščiteno pod
imenom

Backin

Od gospodinj pohvaljen in
milijonkrat izkušen

Bactamid

(nadomestek za jajca)
od Dr. Crata in Dr. Oetkerja
nadomešča moč za shajanje testa in
barvo jajc: noževa konica tega praška
vsebuje moč barve enega rumenjaka
kakor tudi moč enega beljaka.
Bactamid se koristno doda vsaki moč-
nati jedi in pecivu, posebno omeletam,
žličnikom, rezancem, krpicam, cmo-
kom, buhtelnom, kolačem, maslenemu
in krhkemu testu itd. nakar se dobi
lepo obliko in je lahko prebavljivo.

■ Takole so zaviti
Dr. Oetkerjevi

■ izdelki

Dr. Oetkerjev

■ Pecilni prašek

Dr. Oetkerjev

■ Vanilinov sladkor

Dr. Oetkerjev

■ Baktamid, nadomestilo
za jajca

Dr. Oetkerjevi

■ pudingi, kreme in ko-
lači so najboljša jed

Dr. Oetkerjevi

■ izdelki se dobe v vseh
trgovinah

ČITAJTE „DELAVSKO POLITIKO“ NAROČA SE
 MARIBOR
 POŠTNI PREDAL 22

Godba vseh narodov v radiu
 s

TELEFUNKEN 90 W

najboljšim prejemnim aparatom Evrope. Najznamenitejše umetnike vsega sveta slišite dnevno v 100 oddajnih sporedih Evrope.

Z aparatom **TELEFUNKEN 90 W** so Vam ob vsakem času vse dosegljive postaje na razpolago.

Samo prijem in Evropa igra za Vas!

Naši zastopniki:

LJUBLJANA: **Radio, d. z o. z., Miklošičeva cesta**
K. Jurman, kr. dvorni optik, Šelenburgova ul.

MARIBOR: **Radio Starkel.**

CELJE: **Mestna elektrarna Ing. S. Schmidinger.**

KRANJ: **F. Janša.**

JESENICE: **I. Markeš.**

NOVO MESTO: **J. Ogrizek.**

TRBOVLJE: **F. Klenovšek.**

M. SOBOTA: **J. Nemečz.** SLOVENJGRADEC: **I. Megušar.**

LJUTOMER: **Milan Sessler.**

Najstarejša

izkustva

Najmodernejša

konstrukcija

TELEFUNKEN

TVORNICA KEM. IN OLJ. BARV, LAKOV, FIRNEŽA IN STEKLEŽA
 DRUŠBA Z. O. Z. LJUBLJANA

Ugodno kupite!

ZA GOSPODE:

fini moderni kamgarn in sportni ševijot.

ZA ŽENSKE:

fino svileno, polsvileno in volneno blago v vseh modnih barvah in najnovejših vzorcih, cefir, kambrik in belo tkanino za perilo, fine nogavice.

R. Miklauc - „Pri Škofu“ - Ljubljana

Lingerjeva - Medarska ulica - Pred Škofijo št. 3.

Obstoj trdke nad 60 let.

KLISJEJE

vseh vrst za eno-
in večbarvni tisk

JUGOGRAFIKA

d. z o. z.

Ljubljana, Sv. Petra nasip šte. 23.

„PROJA“ terpentinska krema daje usnju lep blesk ter ohranjuje usnje.

Kdor varčuje, uporablja edino „PROJA“ terpentinsko kremo!

Trdovratno.

Mlada poročenca na kmetih sta se nekaj sporekla in ves dan nista govorila. Proti večeru, ko je bil mož ravno na podstrešju, je nastala huda nevihta. Mlada žena je porabila to priložnost, da bi prekinila molk. Zaklicala je svojemu možu: «Janez, pridi doli, grmil!» On pa je mirno odvrnil: «To slišim tudi tu gori.»

Moderni zakon.

Ona: «Ali si me zelo pogrešal, ko sem bila na potovanju?»

On: «Kaj, ti si bila na potovanju?»

Dandanašnja imenitnost.

— Ali bi, draga, vzela tole dražje pohištvo ali onole cenejše?

— Na vsak način tole dražje. Dandanes je že tako vseeno, koliko človek ostane dolžan.

Za besedo ga je prijela.

«Kaj, ti hočeš že zopet nov klobuk?» je zastokal mož. «Saj je stari vendar še popolnoma dober.»

«No, vidiš, si vendar tudi že sam spoznal, da je že star», je zmagoslavno odvrnila ona.

Praktično.

— Slišal sem, da ti je dala žena za piruhe pušilno mišico. Saj ti vendar ne pušiš, kolikor vem.

— Da, jaz ne pušim — ampak ona.

Razložek.

Pesnika Medico je privedel eden izmed njegovih prijateljev v družbo in ga predstavil z besedami: «Verjeme mi, moje dame, ni tako neumen kakor je videti na prvi pogled.»

«Da,» je pristavil hitro Medica, «prav to je razložek med nama obema.»

Trma.

Dve leti in pol stari sinček pride k očetu in mu reče: «Očka, daj mi kavo, žejen sem!»

Oče ga pouči, da mora vedno, kadar hoče od koga kaj imeti, reči «prosim». Sinček se zato ne zmeni in zahteva venomer svojo kavo. Oče ga postavi v kot. Ko ga čez nekoliko časa pokliče iz kota in mu reče, naj zdaj prosi za kavo, še vedno trdovratno molči. Oče vzame palico v roke in mu zadnjikrat ukaže, naj reče: «Očka, daj mi, prosim, kavo, ker sem žejen.» Tedaj se malemu nenadoma posveti v glavi, stopi bliže k očetu in mu reče: «Očka, nič več nisem žejen.»

V šoli.

- Mitja, naštej nam nekaj protislovnih besed.
- Dan — noč, vroče — mrzlo, vojska — mir...
- No, še naprej!
- Ata — mama...

Prav za prav ima prav.

Imam štiriletnega prijatelja Branka, ki je dostikrat pametnejši od odraslih. Neki dan greva na izprehod. Branko je po vsej sili hotel zaviti na prepovedano pot. Pa sem ga kot dober in dostojen državljani opozoril, da je na tabli napisano «Prepovedana pot». — «Zakaj so jo pa potem napravili, če je prepovedana?» me je vprašal mali.

Trikrat.

France: «Ali že veš najnovejše?»

Jože: «Ne vem.»

France: «Pomisli, Janez se bo oženil z Ivanko.»

Jože: «Saj ta vendar nič nima.»

France: «Že res, zato pa je zelo naobražena in govori tri jezike.»

Jože (ki je oženjen): «Ubogi revež!»

Še nekaj tednov in pomlad bo tu.

V svoji trgovini imam že veliko zalogo pomladnega blaga za dame, gospode in otroke.

Tudi za Vas imam veliko izbiro. Gotovo najdete pri meni nekaj, kar Vam bo všeč.

Zase kakor za svojce si lahko izberete najnovejšo modno blago, angleški kamgarn in sportni ševijot, damsko volneno blago za obleke in plašče, krasno svilo ter fino in trpežno perilno blago.

Ce danes še ničesar ne potrebujete, zapišite si moj naslov za prihodnjič.

A. ŽLENDER

manufakturna trgovina

LJUBLJANA, Mestni trg št. 22.

Dober tek.

Družina sedi pri večerji in je močnik. Naenkrat se pokaže v skledi ščurek. Gospodar ga zajame z žlico, vrže na tla in je mirno naprej. Hlapec, ki je vse to videl, vrti nekaj časa žlico med prsti, potem jo pa odloži. Gospodar ga nekaj časa od strani gleda, pa mu reče: «Kakšen človek si pa ti, da ne ješ močnika, če ni ščurka v njem.»

L. MIKUŠ, Ljubljana
MESTNI TRG ŠTEV. 15

Dežniki

Na drobno | Ustanovljeno leta 1839. Na debelo |

ALPINA, d. z. Ljubljana
o. z.

Masarykova cesta št. 12

v palači Vзаjemne zavarovalnice.

Smuči: jesen, Hikory.

Palice: poper, bambus, tonkin japan.

Stremena: Seidl, T. Haug, Beetschen i. dr.

Maže: Oestby, Brathie, Sohm, Mudesrim.

Lastna izdelovalnica smučel, montaža
in vsa popravila točno.

„KARTOTEKA“, D. Z.
O. Z.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/1

Telefon 3338

Rolex

knjigovodstvo

Kartoteke za vse vrste obratov.

Ura.

Mož pride proti jutru izkrokan domov.

«Koliko je pa že zopet ura?» ga vpraša žena, ki se je prebudila.

«Okrog ene bo», odgovori mož.

Prav tedaj pa začne ura v sobi biti. Bije tri.

«Je že dosti,» se obregne na uro mož, «saj vemo, da je ena, ni treba tega trikrat povedati!»

Odrezal se je.

Nekoč se je prišlo nekaj kmetov k danskemu kralju pritožiti zaradi novega kmetiškega davka.

Kralj jih je prijazno vprašal: «No, kaj bi pa radi, moji dragi otroci?»

Odkritosrčni voditelj kmetiške deputacije mu je odgovoril: «Oče, od tebe ne zahtevamo nič, če bi le tudi ti od nas nič ne zahteval.»

Kdor ljubi lepo knjigo,

jo dá vezati pri

Produktivni zadrugi knjigovezov

in sorodnih strok

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Igriška ulica 6

(nasproti drame)

ki je najmoderneje opremljena in izvršuje
vsa v knjigoveško stroko spadajoča dela
najkulantneje, trpežno in po najnižjih cenah.

LASTNA ČRTALNICA.

MODERNI STROJI.

Zahtevajte ponudbe.

Valentin Katajev:

Ptička božja

Niagarov je prihitel v urednikov kabinet.
«Zdravstvujte, sodrug urednik! Proletarci vseh dežel, združite se! Delate?»
«Delam.»

«Le delajte! Kdor ne dela, naj ne je! Tako nekako pravijo. To je popolnoma prav. Vobče, mir kočam, vojna dvorcem. Nekaj verzov sem ti prinesel. Lirika je. Ravno primerno bo za oktobrsko številko. Petdeset za vrsto in denar na roko. Kako ti ugaja? Ali si že videl kaj takega? Brate, to ni kakor funt rozin. Poslušaj:

Božji ptički znano ni,
kaj je trud v življenju.
Neutrudno ne gradi
gnezdeca v zelenju.
Pozno v noč med listjem spi.
Solnce rdeče zažari...

In tako dalje! Kako, a? Kar priznaj, da od starega Niagarova kaj takega nisi pričakoval. Prijatelj, jaz sem profesionalc! Buržuazni pesnik! He-he! Kar odštej mi denar...»

Urednik je težko zmajal z glavo.

«To ne bo šlo, sodrug.»

«Zakaj ne bi šlo?» je užaljeno poizvedoval Niagarov.

«Ker ni času primerno.»

«Ni času primerno? In rdeče solnce, ki zažari, kaj je to? Saj naravnost namiguje na socialno revolucijo! Točno!»

«Ne bo šlo, ker imate božjo ptičko... Prinesite kaj proletarskega. In brez boga. Potem bo šlo.» *

Čez eno leto je Niagarov spet stal pred urednikom.

«Pij mojo kri! Brez boga. Proletarsko. Poslušaj:

Naši ptički znano ni,
kaj je trud v življenju.
Neutrudno ne gradi
gnezdeca v zelenju.
Pozno v noč med listjem spi.
Solnce rdeče zažari.

(Obrni pozornost na «solnce rdeče zažari!»)

«Ptička sluša Marksa glas,
v petju vzpne se drobni stas.»

«Ne bo šlo. Premalo ideologije je. In času ni primerno. Potem pa, kakšna ptička je to, ki ne ve, kaj je trud v življenju? Taka ptička spada v koncentracijski tabor, ne pa med strani sovjetskega tiska.»

Niagarov je osupnil.

«Mi je prav žal. Kaj pa, če napišem ideološko in času primerno?»

«Potem bo šlo. Na svidenje! Zaprite vrata za seboj!» *

Čez eno leto je Niagarov razburjeno dejal:
«Glej, zdaj ima ideologijo. Času ustreza in o Kolčaku govori.»

Naša ptička že pozna
trud, življenja hibe.
Neutrudno vrže, ha,
Kolčaka med ribe...
Pozno v noč med listjem spi.
Solnce rdeče zažari.
Ptička na...»

«Ne bo šlo», ga je prekinil urednik. «Ni času primerno.»

Niagarov se je sardonično zakrohotal:

«A Kolčak, to da ni času primerno?»

«Lani je bilo primerno, zdaj pa ni več. Zdaj morate pisati kaj o poljski vojni. Ne bo šlo.» *

Leto pozneje je Niagarov spet uprl oči v urednika in zasikal skozi zobe:

«Ptički poljski znano ni,
kaj je trud v življenju.
neutrudno ne gradi...»

«Ne bo šlo.»

«Oprostite. Dalje...»

«Vem, vem. 'Solnce' ne bo šlo, in 'rdeče' ne bo šlo, in 'zažari' tudi ne bo šlo. Nič ne bo šlo. Ne ustreza času.»

«A Poljska?»

«Zastarelo. Zdaj treba pisati o Nepu. Zaprite vrata za seboj!» *

«Zdravstvujte! Ptički božji znano ni, kaj je trud v življenju. Nep tej ptički ne gradi...»

«Ne bo šlo.»

«Zakaj ne?»

«Ker ni ideologije.»

«In rdeče solnce, ki zažari, to za vas ni ideologija?»

«Izrabljeno. Mimo tega imate tam nekje v svoji pesmi, da se ptički v petju vzpne drobni stas. A kaj poje, tega ne ve nihče. Mogoče kaj kontrarevolucionarnega? Na svidenje! Zaprite za se...»

Za vrati se je zaslišal žalostni glas Niagarova:

«Obrnite pozornost:

Solnce rdeče zažari.
Ptička sluša božji glas,
v petju vzpne se drobni stas:
«In to bode poslednji,
odločilni naš bo boj...»

Iz ruščine prevedel B. Zihelr.

Op. p r e v.: Pesem o ptički božji je odlomek iz Puškinove poeme «Cygany. Katajev sploh ljubi take motive, da junak humoreske prinese v uredništvo stihe kakega ruskega klasika. V tem tiči satira na vse, ki skušajo dela starih prirojiti po novem merilu. «In to bode poslednji, odločilni naš bo boj...» sta zadnja verza Internacionale.

Mile Klopčič:

Žena mandarina

(Iz «Ši-Kinga».)

Južno ob Nan-Šanu grom bobni.
Kje se dragi mož mudi?
Res ne sme z menoj v en sam večer?
Mora služiti cesarju venomer?

Južno ob vrhovih grom bobni.
Niti hipa v miru ne živi.
Kaj nikogar razen njega ni?
Kaj res mora služiti cesarja?

Južno dež prešel je v val poplav.
Da bi čula vsaj njegov pozdrav.
Da bi glavo v moje nedrije postlall
Ko pa mora služiti cesarja —

Miljutin Zabukovšek:

Ni več

Ni več besede
iz tišine. Mir
naju je osamotil
in sva kot tiha sanja
iz dawnine.

Ni več ta noč
tako begotna kot nekoč.
Iz mene
v tebe gre nemir iz zvezd.

Nekje v dalji
moja žalost blodi
in ni cest.

R. Baljmont:

Bitja cilj

Vprašal sem nekoč pojoči veter,
da bom večno mlad, kaj naj storim?
In dejal je igrajoči veter:
«Bodi zračen kakor veter, dim.»

Vprašal sem nato mogočno morje,
kje vseh bitij veliki je cilj?
In tedaj je reklo zvočno morje:
«Bodi v tebi polnozooče sil.»

Vprašal sem visoko svetlo solnce,
kdaj svetlejša zarja zažari se?
Nič mi ni odgovorilo solnce,
duša pa je čula: «Gôri, raziskrî se!»
Prevedel Ivan Korošec.

Arkadij Averčenko:

Povest za rekonvalescente

Pri jutrnjem čaju je Nata Korzuhinova pozorno in vznemirjeno pogledala na moža, ga pobožala z roko po glavi in vprašala:

«Zakaj si neki tako rumen?»

Korzuhin se je začudil.

«Rumen, zakaj bi moral biti rumen?»

«Ne vem. Samo to vidim, da si rameno rumen. Tvoja barva mi nikakor ni po volji.»

«Prav», je obljubil Korzuhin. «Skrbel bom, da se to ne ponovi.»

Korzuhin je vstal in odšel v službo.

Čez dva dni zjutraj je žena zopet vsa nemirna pripomnila:

«Ali veš, da si spet rumen... Tako nekam višnjevkast. In sence ti je cimetaste barve.»

Korzuhin je bil ves izbegnan.

«Kaj praviš? O, vranča... To je čudno...»

«Bržkone ne boš smel piti. Pojdi k zdravniku.»

«Vsi zdravniki so sleparji.»

«Vsi menda vendar ne. Semtertja le dobiš poštenjaka. Če hočeš, pokličem svojega doktorja, pri katerem sem se pozimi zdravila? Je

zelo dober. Napišem mu pismo, pa pride k nam že danes po južini.»

«Kaj, ali sem že tako... rumen in višnjev?»

«Grozno, grozno. Kar nekako zelen.»

«Saj sem se ravnokar gledal v zrcalu. Kaj prav za prav vidiš na meni?»

«Tako...» je žena žalostno pripomnila. «Žena torej laže, a zrcalo ne laže? Zrcalo je torej boljše. Zakaj nisi potem vzel zrcala, čemu si ne urediš tako, da bi ti ono zjutraj kuhalo kavo, da bi ti pripravljalo obed, te poljubovalo in se vozilo s teboj v gledališče?»

«Daj, pokliči zdravnika...»

Po obedu se je pripeljal doktor.

«Pozdravljam vas, Natalija Pavlovna. Prejel sem vaše pisemce in precej pregledam vašega moža.»

Preiskava ni bila dolga. Doktor je potrkal na prsi, mu pogledal jezik in prepričevalno rekel:

«Ne smete piti. To je za vas smrt.»

«Kaj pravite?» je prebledel Korzuhin od strahu. «Kaj mi je torej storiti?»

«Kaj pijete po navadi?»

«Nekoliko vodke, šampanjca, likerja...»

«Vidite, pa ravno vodke ne smete, pa tudi šampanjca in likerjev ne.»

«Ali je potemtakem še vredno, da živim?»

«Zakaj pa ne? Treba se je samo bolj baviti z duševnimi problemi.»

«No, se pa bom», je obljubil Korzuhin s kislim, prestrašenim obličjem.

*

«Kašljal si nocoj v spanju. Ali veš?»

«Ne, sem spal.»

«Kašljal si. Pravim ti, da si kašljal, pa ne spal.»

«Kako neki, da nisem tega sam opazil?»

«Ker si vendar spal, ne moreš tega vedeti. Na vsak način škoduje tebi tobak... Dolgo že gledam po strani na tvoje grozne smotke. Danes pokličemo mojega doktorja, da te pregleda.»

«Čudno; in ravno včeraj so mi v zbornici povedali, da mi zavidajo moje zdravje...»

«A tako? Ker ti torej v zbornici pripovedujejo tako prijetne reči, zakaj se vendar ne odločiš in se ne odpraviš v zbornico in čemu hodiš še domov. No, seveda, riba išče vedno večjih globin, a pri ljudeh... je tudi tako... prav pravijo ljudje: kakor riba ob led. Jaz se tukaj tolčem kakor riba ob led. Vsa izmučena sem in vznemirjena zaradi tebe...»

«Pokliči doktorja, pokliči!»

Doktor se je pripeljal in ponovno potrepal Korzuhina po prsih. Pokazalo se je, da je Nata prav mislila... Doktor ni preiskal niti nagega Korzuhina od kraja do konca, plosknil z rokami in je planilo iz njega:

«Oj, oj, vi morate pustiti tobak... Sicer boste imeli hudo neprijetne posledice.»

«Kaj mislite s tem?»

Doktor je pokazal s prstom kvišku:

«Pojdete tja.»

«S tem hočete gotovo reči,» je zašepetal Korzuhin s slabo nado v glasu, «da pušenje cigar spravi v nered moj proračun in da se bom moral preseliti više za eno nastropje?»

«Govorim o smrti», je udarilo trdo iz doktorja.

Korzuhin je stisnil ustnice, spačil obraz, pristopil k mizi, pograbil škatlico s smotkami in jo jezno vrgel v ogjeno peč.

«Junak», je rekel zdravnik. «Bolni zob je treba hitro izpuliti.»

«Tudi zob?» je zajeceljal Korzuhin. «Tudi zob...?»

«Ne, zoba zdaj še ne. To samo tako.»

*

Čez teden dni je bil doktor zopet pri Korzuhinovi.

«Natalija Pavlovna mi je telefonirala, da se vam je ponoči bledlo?»

«Ta je bosa. Čemu naj bi se mi mešalo?»

«No, pa poglejmo. Slecite se... Aj, aj, aj... Prijatelj! Za vaše živce bi ne dal piškavega oreha.»

Korzuhinu ni niti na misel prišlo, da bi stopil z doktorjem v kupčijske zveze, pa se je vendar ustrašil.

«Kaj mi je torej storiti? Kaj, Bože mili?»

*

«Hodite pozno spat?»

«Ob treh, ob štirih zjutraj. Ostajam v klubu.»

«Kvartajo tam, gospod doktor», je tožila Nata.

«Kaj pravite? To je vendar samomor. Ali hočete ohraniti ostanke svojega zdravja?»

«O, rad.»

«Vrag vzemi klub s kartami vred. V posteljo morate — o polnoči. Pred spanjem se umivajte z mrzlo vodo.»

«Vse napravim kakor pravite», je iztisnil iz sebe s tragičnim glasom. «Pridno se bom umival.»

*

Doktor je dolgo mencal, gnetel in trepljal Korzuhina.

Tolkel ga je s pestjo v pleča in vpraševal:

«Ali boli?»

«To seve, da boli.»

«In tukajle?»

«Ojoj.»

«Živci, živci, živci. Treba jih je pomiriti. Ali imate radi godbo?»

«Najrajši operete.»

«Ne, to ni za Vas. Vi morate hoditi na kaj resnega, resničnega, umetniškega. Hm... Veste kaj? Ravno te dni se prične vrsta Wagnerjevih oper. Preskrbite si abonement!»

«To bo imenitno!» je vzkliknila Nata in ploskala v dlan. «Moji znanci hočejo ravno zdaj prepustiti komu abonement. In tako bomo hodili skupaj... Wagner — kakšno razkošje!»

«Preiščite me temeljito», je poprosil Korzuhin iz dna srca. Mogoče, da najdete kaj lažjega, s čimer bi se dalo nadomestiti Wagnerja. Vsaj kakšno običajno opero... ali cirkus...»

Doktor je udaril Korzuhina s pestjo v žličico in vprašal:

«Boli?»

«Pa kako!»

«No, zdaj vidite — kaj boljšega od Wagnerja si ni mogoče izmisliti... Čudak ste... Pravite — cirkus. To je ravno tako, kakor bi revmatičnemu bolniku dajali kroglic za kašelj. Medicina, prijatelj, je taka reč, da... hm... hm!...»

*

Doktor je postal domači zdravnik pri Korzuhinovichih.

Neki dan ga je preiskal, potrepal in vzdihnil:

«Zdaj gre pa zares.»

«Govorite — ne mučite me — zakaj gre?» se je zgenil Korzuhin.

«Motor!»

«Ali je mogoče — kakšna bolezen je to? Gotovo psychomotor?»

«No, navadni motor. Vi se ne smete več voziti z izvožkom — ne prenesete najmanjših stresljajev! Ali slišite? Vaša prsna in trebušna mrena nista v redu. Potrebujete motor!»

«Poslušajte!» je povzel Korzuhin. «Vi ste vendar doktor? Gotovo. Vi pregledate bolnika?... Res, izborno... Recimo, da je tisti pacient bolan. Dobro. Sedete in mu napišete recept. Pravilo je, da hodimo z receptom v lekarnico. Ali še nikdar nikoli nisem slišal, da bi kdo z receptom šel v avtomobilno garažo!»

«Pozabili ste na fizične metode zdravljenja», je suho dejal doktor.

«Kakšna godba je to?»

«Mechanotherapy.»

«Čudo prečudno...» se je razžaljeno nasmešnil Korzuhin. «Mogoče, da bi za vse te trebušne in prsne kožice zadostoval cenen velociped, a Vi predpisujete takoj cel avtomobil.»

Doktorju se je čelo zmračilo.

«Nisem homeopat. Če Vam ni všeč moj svet, pa si poiščite homeopata. Ta Vam lahko predpiše tudi šivalni stroj. Izvolite!»

Pa je odšel in bučno zaloputnil vrata v prednji sobi.

«Morda bi bil boljši kateri iz druge roke» — je plaho pripomnila žena.

*

Bilo je nekoč pozimi...

Korzuhin je po južini nekoliko legel, ali zaspati ni mogel: bledlo se mu je o raznih boleznih, epidemijah in nesrečah.

Vstal je, se oblekel ter čemer in slabe volje šel pogledat k ženi.

Pred vrati njene sobe ob portieri je obstal, ko je zaslišal človeške glasove. Zmrdnil se je... Potlej je sedel na klop ob oknu ter vlekel na ušesa. Govorila sta tamkaj dva:

«To morate napraviti gospod doktor!»

«Ne, pa ne. Sami ne veste, kaj hočete... Vse kar je prav.»

«Jaz to že vem. Ali zelen salon moram imeti. Ste slišali? To morate napraviti! Tale naš stari, črvivi mi je strašno zopr.»

«Nespametno govorjenje. Kako neki naj to napravim?!»

«Že veste kako, saj ste doktor.»

«To je reč dekoraterja.»

«Izmislite si kaj. Recite, da mu rdeča barva škoduje, medtem pa da zelena deluje na... na... mogoče na večjo cirkulacijo krvi. Ali pa, da širi vene.»

«Nezmislil! Čemu potrebuje on razširjenje žile dovodnice?»

«No, pa mu recite, da mu rdeči salon škoduje.»

«On ni vendar nikdar tam.»

«I, pa poiščite takšno bolezen, da bi moral sedeti v salonu, v misel vzemite kubični prostor, obseg zraka ali pa mu povejte, da je takšna rdeča barva v salonu škodljiva njegovemu zdravju.»

«Natalija Pavlovna!... Sam vrag vedi, kaj je to... Pač čudo, da me ni že pri tistem avtomobilu ujel. Nekaj pa že sluti. — Pomislite vendar, kaj bo. Umejem te svoje prve poizkuse — imeli so vsaj nekaj zase... Hm, vsaj nekakšen razlog... Jasno je, da pušenje ni zdravo, popivanje je škodljivo in kvartanje isto tako... Ampak Wagner — to je že bedaštvo, avtomobil — pa velika predrznost. Gospa, Vi nimate ne takta ne logike.»

«No, pa ne... Napravite mi vsaj to, da izgine odtod rdeči salon — pa je. In ne bom Vas več nadlegovala.»

«Obljubite mi to!»

«Obetam.»

«No, torej zadnjikrat. Z božjo pomočjo...»

*

Doktor in Nata sta šla v spalnico, da bi iskala Korzuhina. Pa Korzuhina nista našla. Ni ga bilo tam.

Čez čas sta ga pa našla v rdečem salonu. Sedel je na rdečem divanu, slastno pil iz steklenice konjak kar iz vrata in pušil veliko smotko.

«A, doktor...» je rekel in namignil z očmi nanj. «Pozdravljam Vas! Ali ne vidite, da rdeča barva pohištva tukaj v salonu name slabo vpliva? Kubični obseg, kakor pravimo, še ni vse. He... he... Naprodaj je lep avtomobil, zlati moji! Treba mi je denarja, da se popeljem v klub. Ha-ha! Gospod doktor! Zdaj popokajo

vse prečne mreže, med njimi tudi Vaše prsne in trebušne mreže, če hitro ne zapustite postelje težko bolnega Korzuhina. Ali je mogoče, da se nikdar več ne snideva, gospod doktor? Kaj čemo... Jaz sem zdaj čisto pomirjen zaradi vseh svojih bolezni. Kar spravite se mi odtod! Idite k vragu!»

Nekdaj in sedaj

ali razloček o podobnosti nekdanjih in današnjih moških in ženskih.

Matere, ki vzgajajo svoje otroke in ki si prizadevajo, da bi svoje navade izza detinstva prenesle na svoje otroke, se ne morejo dovolj načuditi, zakaj niso njih otroci ne po vedenju ne po idejah njim podobni... Ne gre jim v glavo, da so one postranski faktor v vrsti ostalih vplivov, ki po svoji volji obrazujejo njih otroke.

Kako to, da mlajši rod zamenjava starejšega, ne da bi prevzel od njega kolikaj kaj za dedovino? Mi smo dandanes vajeni, da si vse to razlagamo z vojno, tako da ločimo predvojno in povojno kakor dve nepomirljivi nasprotji. Ali tudi če si vse na ta način pojas-

nimo, še vedno nismo izvedeli tistega, kar nas najbolj zanima, in to je način, kako se je vse to zgodilo. Ali je mogoče ali ni, to vprašanje je silno zanimivo, toda resnica je, da je tako, in mi se ji moramo ukloniti. To pa, kar moramo s svoje strani storiti, je, da to resnico ugotovimo, da primerjamo to, kar je bilo nekoč, s tem, kar je, in da se tudi mi začudimo, če nismo izgubili te lastnosti, ki jo imajo otroci.

Nas bi morda ne vznemirjalo to, da je miselnost novih generacij čisto drugačna, toda osuplja nas to, da niti «kamen na kamnu» ni ostal od prejšnjega živ-

ljenja. Še tiste malenkosti, ki so vsakdanja potreba, se ne morejo uporabiti niti kadar se prevzamejo v dedovino, ker imajo čisto muzejsko vrednost.

Vedenje današnje ženske se ne dá niti primerjati z vedenjem predvojnje ženske.

Primerjajte samo nekdanjo in današnjo damo pri toaleti. Najprej zapazite razliko v laseh. Medtem ko je nekdanja lepota svoje bujne, razpletene lase, ki so jih brez konca in kraja opevali vsi pesniki in nepesniki, morala devati v red s posebno pozornostjo, potrese današnja levinja res kakor lev z glavo — in stvar je rešena. Če hočemo omeniti še razne posameznosti, ki jih tako lepo predočuje naša prva slika, se lahko tudi sami uverimo, kako nepraktični so bili razni stezniki in nočne srajce, ki niso dovoljevale svobode niti pri toaleti, kaj šele sicer ...

Današnji dami se ne zdi niti malo čudno, če se pokaže sredi belega dne v kostumu, ki se v ničimer ne

razlikuje od moškega kostuma, seveda če gre za sportnico. Njena mama je dala sebi to koncesijo, da se pokaže kakor moški, samo na pustni torek.

Ali zaradi resnice moramo poudariti nekaj, v čemer se nista predrugačila ne današnja ženska in ne današnji moški. In to je način, kako se onadva — ljubita. Tudi današnji zaljubljeni imajo radi samoto kakor nekdanji. Tudi oni nimajo radi prič vzajemnih nežnosti. Mimo vseh razlik je torej le še vendar neka ne tako majhna in neznatna sličnost med generacijo, ki je bila, in med generacijo, ki prihaja.

Kadar mine čas, potreben, da se izmenjata še dva rodova, bo tisti, ki bo hotel na tem mestu pisati o tistem, kar je bilo nekoč, to je o tistem, kar je danes, brez dvoma s posmeškom pisal o tem, kar mi danes smatramo za poslednjo besedo glede na nravi sodobnikov, ki bodo zastarele prav tako, kakor je zastarelo tisto, kar je že bilo.

Zgodovina

današnjega

plesa

Kdaj je človek prvič zaplesal? In kakšen je bil ta prvi ples?

Na to vprašanje je veliko težje odgovoriti kakor na oni drugi dve: kdaj je nastal človek, od koga izvira človeški rod — dasi se na to še vedno ne more niti primeroma natančno odgovoriti.

In ko bi se recimo tudi moglo ugotoviti, kdaj se je začel prvi ples, bi se moglo takoj zastaviti tudi drugo vprašanje: kdo je prvi zaplesal, moški ali ženska? Ali oba hkrati? In ali je dal človek s tem duška veselju in sreči ali žalosti in veliki nesreči?

Ne maramo tega ugibati, ker tu ni pravo mesto za to, ampak bomo povedali samo tisto, kar je popolnoma dognano.

Človek izpočetka ni mogel vseh misli in vseh svojih čuvstev izraziti z besedo. Njegov slovar je bil siromašen in zakrnel. Zato je moral on uporabljati v veliki meri kretanje, ki so imele precejšnji pomen v življenju prehistorijskih ljudi. In tudi ples sam, ki se je razvil iz neorganiziranih telesnih kretanj, izzvanih po veselju ali pa po verski ekstazi, ni nič drugega ko izražanje občutkov na poseben način. Tisto, kar daje plesu bistveni značaj, je ritem, ki je, kakor je podoba, šele pozneje dobil pomoč v glasbi, najpoprej vokalni, potem instrumentalni.

Ples je imel vzporedno z drugimi oblikami umetnosti v razvoju človeške kulture svoje posebno mesto in svoj značaj. Seveda je bil značaj plesa v raznih časih in pri raznih narodih čisto različen, pa je vendar imel povsod in vselej nekaj skupnega: ples je bil bolj ali manj vselej spremljevalec slovesnih in razburljivih dogodkov.

Zgodovina starega Egipta nam ne daje nikakršnih podatkov o obstoju te vrste umetnosti pri Egipčanih. Če vemo, da so Egipčani poznali zelo veliko glasbenih instrumentov: harfo, piščal, citre, flavto, dvojnice in različne bobne, si je težko misliti, da bi ne bili poznali prav nič koreografije.

Mi imamo dandanašnji tako visoko mišljenje o stari grški kulturi in umetnosti, o vsestranski izobrazbi okusa starih Grkov, da že kar čakamo, da bomo slišali, kadar se govori o koreografiji, vse najlepše in najboljše. Sicer pa delamo to z vso pravico. Ali bi

Baletska dvojica.

Ritmika sodobnega plesa.

bilo mogoče, da tista tako dovršeno razvita moška in ženska telesa na olimpiadah in gimnastičnih tekmah niso poznala ritmičnih gibov, spremljanih po harfah in lirah?

Grška skulptura nam je dala, ko je bila v polnem cvetu (peto stoletje pred Kr.), relief v pariskem marmorju, ki predčuje napol golo plesalko. Ona stoji na koncih prstov (kakor pri današnjem baletu) in vsa drži telesa z divnimi kretinjami rok in dovršenim držanjem glave bo še danes popolnoma zadovoljila tudi najboljšega koreografa («Plesalka iz Kalatiska»).

Ples so gojili Grki prav tako kakor glasbo in je ples tvoril z njo in z dramsko umetnostjo vred nekakšno celoto. Plesna umetnost se je imenovala orkestika in so jo resno

Koreografski institut v Berlinu. Med baletom.

Gospa Ksenija Grundova, bivša balerina beograjskega Narodnega gledališča, je končala svojo nadaljnjo izobrazbo v Parizu in prireja zdaj veliko umetniško turnejo po Jugoslaviji.

Ritmika sodobnega plesa.

in temeljito študirali kakor še nikdar poprej. Rimljani so sprejemali od Grkov vse njih kulturne in umetniške tvorbe, pa so tako prevzeli tudi njih ples, ki pa seveda ni imel nacionalnega značaja kakor pri Grkih.

Srednji vek je bil, kakor vemo, ves v znamenju odrekanja od tega sveta, zato se tudi umetnosti, zlasti svetovne, niso mogle razvijati, pa je tudi razvoj baleta moral prekiniti svojo kontinuiteto.

Šele nova doba, ki se pričinja z novim vekom, je obrnila pozornost tudi na fizično kulturo in je dala baletu dostojno mesto med umetnostimi. Prvi začetki baleta segajo v novejši dobi v Italijo, odkoder se je ta umetnost razmahnila po vsej Evropi, najprej v Franciji, pozneje pa tudi po ostalih deželah. V Franciji je balet tako navdušil svet, da so se baletnih plesov udeleževali celo kralji (Ludovik XIII. in Ludovik XV.).

Prav za prav pa dobiva balet nenavaden polet šele od začetka devetnajstega stoletja in se pretvarja v posebno umetniško panogo, ki ji odtistihdob poklanjajo posebno pozornost glasbeniki in koreografi, občinstvo pa si skoraj že ne more misliti opere brez — baleta. Izmed velikih glasbenikov, ki so se prvi začeli zanimati za balet, je treba omeniti Beethovna.

Zadnji čas je ruski balet mogočno vplival na razvoj modernega baleta v splošnem.

Slavna plesalka Ana Pavlovna, ki je pred nekaj dnevi umrla, stara komaj 42 let.

Ali žive morske sirene?

Redki so tisti, ki še niso slišali o sirenah ali morskih deklicah. To so čudna bitja, ki so v zvezi s staro mitologijo in pesniki starega veka. Živele so v morjih. Njih zgornje telo do ledij je bilo divno izoblikovano dekliško telo, od ledij navzdol pa so bile ribe. Bile so nevidne za oko navadnega smrtnika. Razodevale so svojo prisotnost samo z zanosnim petjem, ki je privlačevalo mornarje z neodoljivo silo. Ti so zapuščali svoje ladje in se metali v morje, da bi prišli do njih, ali nikdar jih niso videli, ker bi jih bili požrli morski valovi — pripoveduje mitologija.

*

Stari bogovi so zapretili, da izginejo sirene tisti dan, kadar pojde mimo njih moški, katerega ne bo izvabilo njih omamno petje.

In to se je zgodilo sireni Partenopi, ko je prihajal mimo Odisej, ki o njem poje znameniti grški pesnik Homer.

Ko je prišel Odisej s svojo ladjo v bližino siren, je zamašil svojim mornarjem ušesa z voskom, sebe pa je privezal ob jambor ladje. Tako mornarji niso mogli slišati petja, a Odisej, dasi je užival v neodoljivi Partenopini melodiji, se ni mogel premakniti. Tako je plula ladja brez žrtev mimo usodnega kraja. Partenopo, ki se je po Odisejevem uspehu potopila, so vrgli valovi na obalo, kjer je pokopana. Ta kraj so spoštovali stari narodi kakor svetinjo, a na njem stoji današnje mesto Napelj.

*

Pravljice pripovedujejo, da so sirene hčere reke Oheloa in neke muze in tovarišice Proserpine, hčere boginje Cerere. Ta je izpremenila njih dekliška telesa v ptičja, za kazen, ker niso preprečile bogu Plutonu, da bi ne bil ugrabil Proserpine.

Sirene se pojavljajo tudi v mitični pravljici o Argonavtih. Jazonovim tovarišem je uspelo, da so se ubranili njih petju samo zato, ker je bil med njimi Orfej, čigar petje je bilo še lepše od njihovega.

V klasičnem epu se je smatralo, da imajo sirene ptičja telesa, šele kasneje so trdili, da imajo ribja telesa, menda zaradi njih zveze z mornarskimi pesnimi o Odiseju in Argonavtih. Tudi slikarji te dobe so jih začeli slikati tako, da so imele lep dekliški zgornji život, spodnji život pa ribji.

*

V srednjem in v začetku novega veka so začeli dvomiti, ali so sirene v resnici živele, toda pravljica o njih ni umolknila, zlasti ker so mornarji vedeli o njih toliko povedati. Pomorščaki kaj radi vidijo kaj neverjetnega v svojih prigodah in še rajši kaj neverjetnejšega pripovedujejo. In ker so jih videli na različnih

Sirene ali morske deklice.

daljnih morjih, so ljudje radi verjeli, da v resnici žive morska bitja, podobna sirenam.

Seveda ima pri tem svoj delež domišljija. Toda zanimivo je pismo resne angleške dame, ki ga je nedavno pisala s Črnega morja nekemu angleškemu prirodoslovcu in v katerem pravi:

«Ko sem potovala po Črnem morju, sem videla, kako so lovili resnično sireno. Dotlej sem vedno mislila, da so sirene tvorba nenavadne domišljije. Zdaj ne morem več dvomiti, da one zares žive, saj sem eno videla s svojimi očmi. Bila je dolga tri metre in zelo podobna ženi, ali prav grdi ženi. Roke so ji bile videti kakor da nimajo prstov in so imele rokavice. Nog ni imela, ampak se ji je telo končavalo v velik, okrogel, ploščat rep. Koža je bila temnosiva.»

*

Kaj je prav za prav videla angleška dama? Mar je to res bila kakšna degenerirana sirena?

Odgovor na to dobimo v zoologiji. V tistih južnih morjih živi neka vrsta morskih živali, ki se imenuje dugong (halicore dugong) in spada v vrsto siren ali morskih krav. Če se te živali hitro pogledajo, se res zde njih okrogle, ploščate nosnice malo podobne grdemu ženskemu obrazu. Dugongovo telo je zavaljeno, da bolj ne more biti. Takšno sireno je torej prejkone videla angleška dama.

Je pa še ena vrsta morskih krav, ki se imenuje lamantini. One žive ob obalah Južne Amerike, Zahodne Afrike in Avstralije. Mude se ob izlivih večjih rek, kjer se hranijo s travami in algami. Njih prednji udi imajo obliko ribjih plavut, imajo pa tudi kremplje, da se laže plazijo po pesku, kadar pridejo na obalo. Dolge so po navadi do tri metre, kakšenkrat pa tudi več ko šest metrov. Njih meso je jako okusno, in ker se prav lahko love, jih hitro pokončavajo, in ne bo dolgo, ko jih več ne bo.

Sauterneu je pripisovala krivdo za neugodje, ki pa je po mojem prepričanju nastalo iz strahu pred Harrodsovimi grožnjami. Dejanski pa je imelo drug vzrok, ki mi ga je bilo stoprav nekoliko dni pozneje pojmiti, ki pa nama je bil tačas nepoznan... Ej, kako je pač težko izvajati geslo grškega modrijana: Spoznavaj samega sebe!

Brž ko je bil najin vozač plačan, sva šla skozi pregrajo in takoj krenila po Bineaujevem bulvaru. Moja varovanka je bila še vedno tiho. Samo nekaj korakov za nama je stopal Harrods, ki je bil stopil s svojega voza, da bi jo mahnil tik za nama. V roki je držal zelo ploščat kovčez iz žoltega usnja, kakršne tako radi rabijo Američani in Angleži, kadar jim je nositi kako stvar, knjige, svoj obed, bilo karkoli... Poleg pločnika je avtomobil, ki ga je krmilil Davis, polahko drdral z zamolklim rohnenjem.

Čudno, navzočnost obeh mož, o katerih sem vendar vedel, da imata z mojo osebo zlokobne nakane, mi ni bila od sile zoprna. Vsi ljudje očitno niso ustvarjeni po istem kopitu. Elzear Philibert je bil zaklical ob misli, da ju ne bo imel več za petami: «To bo dobro!» Jaz pa se jih nisem skoro nič več bal in se ne bi bil naposled menda dosti več zmenil za njiju nego za svojo senco. Njuni glavi, njuni obrisi so mi postajali domači. Njiju naklepi so mi bili sedaj znani ali vsaj približno. V njih in v meni ni bilo več kdo ve koliko skrivnostnega, razložil pa sem že, da tajnost veliko bolj razburja nego nevarnost.

S tem pa nikakor ni rečeno, da sem ju pustil docela v nemar. Nasprotno, jako sem se čuval. Napeti živci so mi bili pripravljeni, da odgovore na najmanjši sunek, in ko sem iznenada začul za seboj šum, dasi povsem nedolžen šum nečesa, ki je palo na tla, sem poskočil in se naglo obrnil. Na pločniku sem ugledal mali kovčeg, ki ga je bil Harrods izpustil. Bil je odprt in prazen. In opazil sem Harrodsa samega, ki je stal in kvišku držal svojo desnico. Nato se mi je vse to bliskoma zmedlo pred očmi, se mi čudno zmešalo, obenem pa so postale luči plinskih svetiljk motne, kakor bi jih bila ovila meglica... In (vsi ti zaporedni vtiski, ki jih podrobno razkladam, kajti spominjam se jih in se jih bom vsekdar tako natanko spominjal, niso trajali v celoti nad eno sekundo) — začutil sem, kako je nekaj zelo lahkega palo po meni... Nagel stresljaj me je spravil ob ravnotežje in nerodno sem se zavalil na tla, zaman poskušajoč, da bi razprostrl roke ter oslabil svoj padec.

Z novim naporom sem poskusil dobiti na zemlji oporišče, da bi zopet vstal. A roke so zadele na odpor, ki jih je delal negibne, in na-

zadnje sem se zavedel svojega položaja... Bila je mreža, nekakšen sak ali vrša, ki je telebnila čezme ter mi napol zastrla vse, kar me je obdajalo; ta mreža me je zdaj oklepala od vseh strani, kakor pajčevina zajame muho. Še en napor, tako brezuspešen kakor prejšnji... Ne samo da se nisem mogel otepati, ampak toliko da sem mogel zganiti glavo ali prste. V naslednjem trenutku sem bil dvignjen od tal in sem bingljaj Davisu po širokem hrbtu. Spoznal sem, da me odnaša mladi Američan, ker sem skozi nitkasto mreževino, prevlečeno mi čez obraz, razločil veliki avtomobil, na katerem ni sedel nihče več, in dva koraka vstran Harrodsa, ki je meril name s svojo samogibno pištolo. Starec je pri tem gledal z enim očesom proti Ivoni, ki je imela tudi svoj samokres v roki, in ta pogled je pravil tako jasno, kakor če bi bil govoril: «Vrzite svoje orožje proč, ali pa ustrelim...» In moja varovanka je razumela grožnjo ter čutila kakor jaz, da najin nasprotnik ne pozna burk in šal. Uganila je, da bi razbojnika njegovo sovraštvo kaj lahko zaslepilo, zmagalo opreznost in celo njegove koristi... Pokorila se je. Harrods je pobral revolver in si ga potisnil v žep.

«Get in!»

To novo povelje, ki ga je stari Američan izpopolnil s kretnjo proti avtu, je bilo namenjeno še Ivoni. Meni namreč ni bilo treba stopati v vozilo, kamor me je Davis posadil, in sicer precej rahlo, kakor preprost sveženj. Ivona ga je zopet slušala, presrečna, da jo odvedo z mano. Splezala je zadaj gori, kjer sem ležal jaz na preprogi, ter počenila kraj mene. Harrods je sedel poleg naju na enem izmed zadnjih sedežev, Davis je zopet prijel za kretalo in sunkoma smo odrinili.

Ugrabljen sem bil. Za to ni bilo potreba nad pol minute. Avto, ki je sedaj drdral z največjo naglico, se je držal zmerom ene smeri, to se pravi, se je oddaljeval od Pariza. Smuknil je mimo 43. številke našega bulvarda, toda opazil nisem kajpada niti vile, kjer naju je čakal Trévol, niti Pinkertonovih agentov, ki so lazili v bližini... Krepko me je stresalo na preprogi, ta pa je od sunkov nagle vožnje dajala od sebe prah, ki mi je silil v grlo in v oči. Ivona mi je podpirala glavo, kolikor je mogla, toda njo samo so stresljaji metali ob stene voza ali pa Harrodsu v velike mršave noge. Se je mar ta bal, da bi mu kak silnejši sunec nepopravljivo ne poškodoval dragocenega plena, moža, na katerega se je — pač po krivici — zanašal, da ga bo vodil v zlati rudnik? Je bil li v strahu, da bi mi mreža ustavila dihanje? Toliko je gotovo, da se je stara zverina sklonila čezme in s svojimi velikanskimi tipajočimi rokami

Moški radi kritizirajo!

Da-li imate na sebi elegantno obleko, kako klobuk pristoja Vašemu obrazu, to vse mož opazi. Ne pozabljajte pa, da se posebno zagleda v Vaše lice in da takoj opazi, ako ste utrujena in potrta. Moški so strogi opazovalci. Uporabljajte ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE, pa boste izgledala vsak čas sveža in lepa. Ta krema daje koži nežni izgled alabastra, ki očaruje. Nimastna nitilepljiva. Ščiti polt pred vetrom in drugimi vremenskimi vplivi.

ELIDA CREME DE CHAQUE HEURE

jela oddrgavati premakljivi voz, ki me je rezal v gležnje in s katerim je bila zavezana vreči podobna priprava, v kateri sem bil ujet. Ko je videla, kaj dela, mu je Ivona hotela pomagati, vendar jo je ustavil z nosljivim stavkom: „Not you!“ (Ne vi!), ki je preglušil pekleni trušč motorja in ki mu je ubogo dekle prav dobro uganilo zmisel, čeprav ga ni razumelo... Široke dlani so bile v ostalem čudovito spretne in prej nego v minuti me ni več davil objem mreže, ki sta jo nadomestili dve preprosti vrvici, ena na nogah, druga v zapestju. Ivona me je mogla nasloniti ob predel med sprednjim in med zadnjim delom voza, sama pa se je za silo spustila na tla, tako da mi je eno njenih ramen služilo kot oporišče.

Voz je še vedno drčal nalik izpodnebniku s svojim groznim hrkanjem, ki me je glušilo. Niti najmanjšega pojma nisem imel, kje bi utegnili biti.

Mahoma je smrčanje v stroju ugasnilo. Zaslíhal sem, kako je Davis v tišini izustil strašno kletvino, in začutil sem, da drdra težko vozilo sedaj brez ropota in da se pomalem ustavlja...

«What is it?» je razkačeno zahohnjal Harrods.

«Don't know» (ne vem), je lakonski odvrnil mladenič.

Pritisk na zavoro in stroj je obstal na miru.

Ivona je še vedno sedela tik mene in se kar nič ni ganila, ker je pač pričakovala dogodkov. Nad seboj sem videl veje, na katerih se je v mraku treslo nekaj suhega listja jedva razločno. Ustavili smo se bili kraj ceste, obsajene z drevjem.

Slišal sem, kako je Davis skočil na tla, nato mi je trušč železnine razodel, da je privzdignil pokrov. Harrods je stopil za njim. Ivona se je vzpela pokonci, se ozrla krog sebe ter mi pošepetala:

«Onstran charlebourškega mosta smo... Veš... nekoliko za nami leži Garenne-Colombes...»

Most v Charlebourgu, pod katerim teče železnica proti Havru in po katerem drži cesta, vodeča takisto v Havre...

Hudirja! Saj je vse kazalo, da jo bomo mahnilni proti morju...

To sem si kajpada mislil, rekel pa nisem nič. Ivona, ki si je brez dvoma mislila isto, ni tudi nič črhnila.

Na koncu avta so se zdaj vrstile kletve z isto pravilnostjo kakor malo prej pokanje motorja. Čul sem, kako v naglici snujejo mimo mene vse besede moje čedne zaloge iz Sea Gulla.

«Magneto», je nenadno izustil Davis med dvema psovka.

«Well?» je vprašal Harrods.

Kratek pomenek se je izvršil med mojima neprijateljema. Razumel ga nisem, ali uganil sem, da se je magnet pokvaril. Sicer nisem

vedel prav natančno, kateri del vražjega stroja se nazivlje tako. Vendar pa sem se nekam megleno spominjal, da mi je svoj čas neki vozitelj povedal, da se slične poškodbe ali vsaj nekatere med njimi (moja pamet je v tem oziru prav tako nejasna kakor moje strokovno znanje) ne dajo na cesti popraviti in da se ne dá nič drugega storiti kakor nadomestiti zadevni predmet.

«All right!» je del Harrods.

Pomenek je bil končan in kot zaključek sta možaka odprla ena izmed vrat pri vozu in, potegnivši me k sebi, me zagrabila eden za roke, drugi pa za noge. Nato sta s tem tovorom prekoračila cesto in krenila po potu, koncem katerega si ob zvezdnem svitu nejasno razločeval široko planoto.

Votlo bobnenje se je zaslíhalo od daleč, se urno bližalo čedalje bolj bučno in je v kratkem pretreslo noč kot grom, medtem ko jo je paral zategel pisk. Bil je to vlak, ki je sopihal mimo, ne da bi se bil ustavil v mali postaji Garenne-Bezons. Most je trepetal.

Dospevši na konec pota sta me možaka položila na zemljo. Ivona, ki je bila odšla tiho z nami, je stala poleg mene.

Nisem samo vedel, kje sem, marveč sem se dobro spoznal. V srečnem času, ko sva stanovala v Courbevoii, sva prišla včasi sem na izprehod. S cestno železnico ni bilo daleč od nas in mala je z mosta rada opazovala velike brzce, vozeče v Havre in v Cherbourg. In ta neizmerna goličava sama mi je bila dobro znana. Ko je bila ona še dete, se je igrala na njej. Zidalo se tod ni bog ve koliko od one dobe, ki je pa vendar že precej daleč. Tu si videl komaj nekoliko cunjarskih koč in čudno kolibo, zbito iz starih aeroplanskih kril, poslikanih z velikimi trobojnimi okroglimi odznaki.

Redkokdaj je šel tod čez dan kdo po ozki stezi, nekakšni sledi, ki so jo stopala sčasoma napravila. Ob tem času, kakor skoro gotovo sleherno noč, je bila pravecata pustinja. Nekoliko se je videlo, vsaj toliko, da si na deset metrov razločil človeka, sicer ni bilo meseca, a nebo je bilo na gosto posejano z zvezdami in svetli železniški signali so dajali nekaj barvitih žarkov.

Američana sta se jela meniti. Beseda «where?» (kam?) iz Davisovih ust in «over there» (tamle), ki ju je govoril Harrods, maha joč in kažoč v smeri proti Garenne-Colombesu, sta se ponavljali... Tudi izraz «garaža» mi je večkrat udaril na uho. Poskušal sem razumeti, a če se mi to ni posrečilo, sem pa na zadnje vsaj uganil. Ker smo hiteli pred kratkim skozi mestece, že speče, je bil Harrods po naključju zapazil v prečni ulici poslopje z napisom: GARAGE. Davis pa ni pazil na to. In stari Američan se je trudil, da bi dal svojemu drugu potrebna navodila, da bi našel zadevno zgradbo, kjer bi se mogoče dal kupiti nadomestni magnet. Gotovo se razlaga ni

ZIMSKO VESELJE

S snegom pokriti hribi in gozdovi pa veseli ljudje na smučkah in sankah so veselje za vsakogar, ki jih gleda. Marsikateri zimski sportnik niti ne pomisli, da mu zima jemlje energijo iz njegove zaloge in da bi bilo zato potrebno, da se s primerno sestavljeno hrano upre temu izgubljanju energije.

OVO MALTINE

naravna in redilna hrana, ki ima v sebi vse redilne snovi na znanstveni osnovi in v največji koncentraciji, ne greje samo sportnika, ampak mu tudi zvišuje telesno sposobnost in odporno moč.

Vsak sportnik bi moral vsak dan použiti 2 do 3 žličke **OVOMALTINE** v mleku ali pa čaju za zajtrk in južino ter na izletih kakor proviant. Lahko se hrani tudi v termalni steklenici.

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in boljših delikatesnih trgovinah, mala škatla Din 16.—, srednja škatla Din 32.—, velika škatla Din 56.—, ekonomični zavitek Din 100.—.

Dr. A. WANDER, D. D. ZAGREB

„STO ZLATIH NAUKOV“

Vam pošljemo
za 6 dinarjev.

V knjižici je popisana razdelitev dela za teden dni od jutranje ure ponedeljka do sobotnega večera. Poleg tega je v knjižici 100 preizkušenih nauk, ki Vam olajšajo Vaše težko gospodinjstvo.

Sporočite svoj naslov:

Ljudski tiskarni v Mariboru, Sodna ul. 3/D.

zdelo dovolj jasna mlademu možu, kajti zma-
jeval je z glavo, tako da je drugi naposled
nestrno izjavil:

«All right, I'll go myself!» (Dobro,
grem pa sam!)

Odstranil se je z dolgimi koraki in skoraj
se je slišalo, kako ropočejo njegovi čevlji po
trdi cesti proti mestu.

Razumel sem, čemu sta me prenesla na pra-
zen kraj. Avto je bil ohromel morda za precej
dolgo ob havreski cesti, ki je bila celo obsorej
precej živahna... Drug voz bi bil utegnil priti
mimo in šofer bi bil morda bratski ustavil ob
pogledu na pokvarjeni stroj... V tem primeru
ne bi bilo prav, da bi bil našel v notrini člo-
veka povezanega kakor klobaso. Razen šofer-
jev se je bilo v ostalem bati tudi vsiljive rado-
vednosti prepotnikov. Ob cesti so stale hiše,
ljudje so se vračali domov ali odhajali zdoma
in radoznanost, bolj ali manj dobrohotna, bi
se jim bila vzbudila ob mogočnem vozilu,
ustavljenem na tem kraju, kjer se nikdar ne
ustaviš, ako nisi prisiljen... Nujno je bilo po
vsem tem, da sta me prenesla v neko daljavo.

Ropot Harrosovih korakov se je gubil v
daljini.

Vnovič je grmeč vlak pridrdral proti mostu,
hrumenje se je večalo od sekunde do sekunde,
da ga je bila polna vsa noč, in oster pisk je za-
brlizgal...

Mar je bil to spomin na dneve, ko sem jo
vodil prav semkaj — zdelo se mi je, da je bilo
to še včeraj in da še vidim vlakove? Morda
ne bi bilo treba dosti več, da bi mi bilo raz-
vnelo živce. Toliko pa je gotovo, da se je Ivona
spustila v jok.

Davis, ki je stal poleg mene brezčuten v lice,
je zakašljaj in se zganil, nedoločno kretajoč...
Pogled na te solze ga je vidno razburjal.
Ubogo dete se je v ostalem hitro pomirilo.
Popadki te vrste so pri njej redki in kratki.
Kmalu je dekle odprlo svojo torbico — od
katere se niti za trenutek ni bila ločila, a kjer
ni bilo več revolverja — ter izvlekla iz nje
najprej robec, da si je otrla z njim oči, nato
pa neizogibno škatlo za puder...

Je li bila to samogibna kretanja ali pa naj bi
se videl v tem nov dokaz o hladnokrvnosti,
vredni Loustaujeve hčere?

Danes prilagamo vabilo odlične založbe «Modra
ptica». Oglejte si to vabilo. Če ljubite lepo knjigo,
tedaj boste izpolnili naročilnico in postali naročniki
«Modre ptice». Ne bo Vam žal.

Davis se ni več premaknil. Obrnil je bil
hrbet, a samo napol, in opazoval z enim očesom — z onim, ki ga je imel na Ivonini plati —
opravek, ki mu je moral gotovo že pogostoma
prisostvovati, celo v svoji rodni deželi, in ki
ga zato po vsem videzu ni nič manj živo za-
nimal.

Ko je vtaknila čop nazaj v škatlico in škat-
lico v torbico, se je Ivona oddalila proti cesti.
Nekaj sekund kasneje se je vračala z dvema
svežnjema: eden je bila popotna odeja, ki jo
je bila meni nič tebi nič vzela iz avta, drugi pa
mreža, v katero me je bil Harrods ujel.

Odejo mi je položila pod glavo, mrežo pa
je zvila v svitek za silo ter sedla nanj. Vse to
se je izvršilo, ne da bi bila kaj črhnila. Davis
ni tudi nič rekel.

Pretekla je še minuta. Ivona, vedno nemirna
(povedal sem že, da ni mogla nikoli strpeti na
mestu), je iznenada vstala ter se v skrbeh ozrla
proti Američanu. Ta je bil proti njej natanko
v istem položaju kakor malo popred, to se
pravi, da ji je napol kazal hrbet. Deklino je
mogel videti, vendar samo z enim očesom, in
ako se je nekoliko potrudil, da bi gledal po-

SENTIMENTALNI NARODNI NAPEVI

ZA GLAS
IN KLAVIR
PRIREDIL
PROF. L. M.
ŠKERJANC
28 STRANI

8

NAJLEPŠIH
PESMI
20 DIN

NAROČITE ŠE
DANES PRI UPRAVI

„ŽENA IN DOM“

LJUBLJANA

PRULE šte. 11

TELEFON 3015

strani. Moja varovanka je skoro gotovo me-
nila, da mladi mož ne gleda v tem trenutku po-
strani, temuč naravnost predse, kajti privzdig-
nila si je krilo malone do kolen, da bi si po-
pravila nogavico, sicer nedolžna kretnja, ki pa
si je ne bi bila dovolila niti v žalostnih okoli-
ščinah, v katerih sva bila, ko bi bila smatrala,
da jo utegne ta dečko videti... Ali videl jo je,
kakor mi je to dokazal skoro nezaznavni sko-
mizg njegovih krepkih pleč. Medli svit, ki je
padal od zvezd, združen z nekaterimi pisa-
nimi žarki železniških signalov, mi je pomagal
zaznati ta lahni znak osuplosti, kakor je njemu
samemu omogočil nejasno razločiti drobno, a
čedno nogo in vitki gleženj male Parižanke...

Ali ta poslednji privid je bil tako kratek
kakor zmeden, kajti pri tej priči se je Davis
zasukal sam okoli sebe za nekaj stopinj, ne-
prisiljeno, kakor da je kaj nepričakovano
obrnilo njegovo pažnjo v nasprotno smer, in
široki hrbet je bil docela okrenjen proti Ivoni.

Priznati moram, da sta me ta dostojnost in
obzirnost neobičajno ganili, pri vsem tem pa se
jima nisem nad mero čudil pri tem mladem
možu, čigar videz (to sem povedal takoj prvič,
ko sem o njem govoril) je bil prej prikupen...

Kako, sem se vprašal, je bilo možno, da je
toli spodoben dečko napravil (ne drznem si
zapisati «zagrešil») take napade, s kakršnim
je pravkar mene — — —

«Ah!»

Ta krik se mi je udušil v grlu, medtem ko
mi je moje misli prestrigel pogled na Ivono, ki
je pobrala s tal mrežo — na kateri je prejš-
nji trenutek sedela — jo razmotala in se z
volčjimi koraki bližala mlademu Američanu...
Sreča ji je bila izredno mila, kajti če je še tako
narahlo stopala, najin nasprotnik bi jo bil ne-
mara slišal v globoki nočni tišini. A baš v tem
trenutju je prihajal vlak s peklenim truščem
in hruščem. In bližnji most je še trepetal od
odbegle verige voz, ko je mreža telebnila na
Davisa, kakor je bila pala pol ure prej name.
Nagel potegljaj, in mladi mož je bil na tleh,
čvrsto zapetljan in uzankan, če smem tako
reči, ne da bi vedel, kaj se mu je pripetilo.

«Imaš nož, boter?» me je vprašala Ivona,
brskaje po mojih žepih, preden sem sploh
utegnil kaj odgovoriti.

Da, imel sem ga, tisti vrtnarski nož, s kate-
rim sem se tolikrat kratkočasil na najinem
vrtu v Courbevoii. Nikoli ga nisem odložil.
Mladenka ga je odprla ter pričela rezati vrvi,
ki so mi spenjale noge in zapestji. V trenutku
sem bil prost in pokonci.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

S. G.:

Za kitajskim zidom

Preporodni duh je zavel tokrat od zapada, čeprav je
vedno veljalo prepričanje, da prihaja kultura od vzhoda;
kajti od vzhoda prihaja luč in kultura — to je luč, Kite

PLESNA SEZONA

ki je v polnem razmahu, bo pomenila tudi za Vas
uspeh, če boste negovali svoj dekolté in svojo polt
s svetovnoznano puderkremo

„Velouty de Dixor“.

Dobiva se povsod v odtenku blanche, naturel in ivoir.
Brezplačne vzorce, če je priložena poštna znamka za Din 1.50,
razpošilja

Depot COSMOCHEMIA, Zagreb, Smičklasova
ulica štev. 23.

izginjajo z učenih glav teh sinov osrednje Azije, Evropa
prodira s svojimi modernimi devizami kitajski zid, in
Kitajec, ki je boječ skrival pred svetom tajnost svoje
prvotne kulture, to najkonservativnejše človeško bitje,
ki je skrbno hodilo po stopinjah svojih očetov, sovraži
vsako novotarijo in čuva kitajski zid ter s tem tudi svojo
konservativnost.

Poglejmo torej, kako je za tem znamenitim kitajskim
zidom, ki je eno izmed sedmero čudes sveta.

Po obleki se kaste posameznih stanov ne razlikujejo
bogve kaj med seboj. Uradnik, vojak, meščan, obrtnik,
vsi nosijo isti kroj, edina razlika je v kakovosti blaga.
Nogavice so iz katuna ali iz belega nankinga in imajo
na nartu šiv. Pozimi nosijo nogavice, ki so podložene z
vato. Nad nogavicami so z modrim ali svetlim trakom
pritrjene svilene ali suknene spodnje hlače. Moderne so
zlasti dokolenice. Suknja sega čez boke. Namesto naše
suknje nosijo še marsikje haljo, ki jo spenjajo z dra-
guljasto zaponko. To oblačilo se za zimo podloži s ko-
žuhovino. Da kita ne maže vrhnjega oblačila, nosijo če-
zenj še telovnik brez rokavov. Oblačilo uradnikov je
bolj ali manj bogato okrašeno z zlatimi našitki, kakršen
je pač stan in položaj dotičnega uradnika. Pokrivalo, ki
je predpisano s cesarskim odlokom, se ravna po letnem
času. Letni klobuk je podoben senčniku pri luči in je
izdelan iz slame ali iz gaze. Vrh slamnika je okrašen s
kroglico iz različne tvarine. Od te kroglice pa visi še
žimnat ali svilen trakelj. Zimski klobuk je iz sukna ali
iz klobučine. Klobuki visokih uradnikov so obšiti s ko-
žuhovino od kune.

Vsi Kitajci, celo berači, imajo solnčnik in pahljačo,
zlasti pa žene.

Tudi med Kitajkami so lepotice, četudi njih lepota,
mislim, ni po okusu Evropeca. Deklice hitro odcveto, in

Gavranic

Naj-
manjša
nemar-
nost

lahko vzame
ženski njene
dražesti.

Gladka in
nežna polt je
ponos vsake
ženske!

EAU
DIXOR

(tekočina za odstranjevanje dlake)

odpravi nadležne dlake v eni minuti. To je odličen in edinstven preparat svoje vrste, brekka in bistra tekočina, ki vzame tudi najmočnejšim dlacem življenjsko sposobnost in jih popolnoma uniči.

Uporaba je prav preprosta in čista, a ob vsem tem se te tekočino malo porabi. Brez Eau Dixorja ni moderne dame! Prodajna cena Din 40 -.

Société des Produits „Dixor“
PARIS.

Depot: COSMOCHEMIA,
Zagreb, Smičklasova ulica 23.

kitajske starke so naravnost grde. Vendar starost ne moti ne princese ne beračice, da bi se ne zaljšala z rožami. Kitajke ne nosijo niti klobuka niti umetnih las.

Od vseh žensk na svetu se največ liči Kitajka. Njej je ličilo to, kar mohamedanki pajčolan. Kitajka si namaze toliko ličila na obraz, da je videti, kakor da bi imela masko na obrazu. Najbolj si barva spodnjo ustnico. Kitajka, ki ji je kaj do svojega ugleda, ne gre nikoli nenaličena na cesto. Samo javne ženske se ne ličijo — ravno narobe kakor pri nas.

Kitajka se liči z medom. Za jutrnjo toaleta sede pred zrcalo, vzame kakor oreh velik košček medu, ga zmane z rokami in si natre z njim obraz in vrat. Nato si natrese na obraz v prah stolčene cvetne moke ter razdrobi rdečilo na dlani in si ga pritiska na lica. Z rdečilom si pobarva tudi ustnice. Tako ličenje drži dva do tri dni. Neomozene ženske nosijo kito, poročene pa frizuro. Lase si krasi s cveticami, z dolgimi iglami, z metulji in z drugimi okraski. Zelo rade nosijo tudi zapestnice, uhane, prstane, iglice in drugo. Izmed vonjil imajo najrajši jasmnin in tuberozo.

Posebnost kitajskih žen so majhne nožice. V ta namen upogibajo matere deklicam v nežni mladosti prste na nogah pod stopala, jih trdno zavezujejo in ko jih končno postavijo na noge, se deklice v velikih bolečinah zibljejo

kakor goske. To so strašne bolečine, ki trajajo, dokler dekle ne odrasc, kajti šele takrat se noga reši obvez. Ta navada ali boljje razvada izvira, kakor pripoveduje legenda, iz starega veka, ko je leta 1100. pred Kristusom pohabljen kitajska cesarična ukazala, da se morajo vse žene na Kitajskem pohabiti. Nekateri trdijo, da ima to pohabljenje namen, privezati ženo na dom. Po velikosti nog se določa cena in lepota žen. Čim manjše so noge, tem lepša je žena. Ne spodobi se ogledovati ženske noge, in celo na slikah so noge vedno zakrite. Pohabljanja nog niso mogli odpraviti niti naporu cesarjev niti vpliv duhovščine.

V družabnem življenju je velikega pomena pahljača. Kitajske pahljače so lepo poslikane in prešite; nanje pišejo pesmi, ljubavne stihe, slavospeve in drugo. V znak ljubezni se izmenjavajo pahljače.

Svatbeni običaji Kitajcev so zelo ceremonielni, kakor sploh vsi važnejši dogodki. Ti običaji so večidel plod praznoverja, ki tam prav bohotno cvete. Dolga je debata staršev, zaročenca in zaročenke; vseh podrobnosti tu sploh ni mogoče popisati. Nevesta se kupuje. Zaročenca menjata med seboj platnice iz lepenke, prevlečene z rdečim papirjem. Zunaj je na zlatem papirju naslikan zmaj, simbol moža, in feniks, simbol žene; znotraj pa so imena zaročencev in datum. V vsako od obeh platnic se vtaketa po dve igli z rdečo nitjo in zaroka je sklenjena.

Kitajec ima jako častivredne principe. Mož ne zapusti žene niti če je revna, grda ali bolna. Pogosto se zaroče že otroci. Brez posredovalca se ne izvrši nobena ženitev. V davnih časih so se poroke vršile ponoči.

Kitajke so prav veselega in družabnega značaja, dobrotljive in prijazne. Kadar hoče Kitajka prav spoštljivo pozdraviti, poklekne na kolena. To spoštovanje je pa dostikrat tudi samo hlinjeno, prav kakor glasni jok in kriki pri pogrebih.

Kitajke so bolj debelušaste. Bogata Kitajka se rada ponaša s težko svilo, z dragoceno kožuho, z biseri in z briljanti.

Zaradi pohabljenih nog se Kitajka ne more veliko gibati, in dostikrat vidimo na ulici služkinjo, ki nese na hrbtu svojo gospodaričo. Bogata Kitajka gre le redko kdaj iz hiše, največ se mudi na vrtu svojega moža, kjer šiva, čita ali pa se kratkočasi s prijateljicami.

Kakor povsod na Vzhodu, je tudi na Kitajskem velika razlika med solncem in senco, med bogastvom in revščino. Ponekod pravljnično razkošje, drugod siromaštvo, lakota, beda in smrt. Revni ljudje prodajajo svoje hčere — tudi za 40 dinarjev našega denarja.

Veliko zlo, ki na Kitajskem ovira ženitve, je tašča. Ta največkrat hudo trpinči mlado nevesto, ona pa jo mora najvdaneje spoštovati.

Na Kitajskem bujno cvete prostitucija. Tujec dobi pevke, plesalke in sploh dekleta dvomljivega značaja povsod, bodisi v eksotičnih, dragocenih oblekah, bodisi v smrdljivih cunjah.

Kitajska žena se najbolj boji jalovosti, zato vidimo povsod kip boginje Kuam-jin, kateri se žene priporočajo, da bi jim naklonila potomce.

Toliko o zagonetni in nedostopni Kitajski, prastari zibelki človeške kulture, ki je očitovala vrhunec nam neznanemu umetnosti davno prej, kakor se je dvignil prvi križ. Kitajci so veliko prej kakor mi poznali pisavo, papir in smodnik, bili so mojstri v porcelanskih izdelkih in njih stavbam ni bilo enakih. Kitajski narod, ki se je že od nekdaj zavedal svoje visoke kulture in ki je bil vedno ponosen na svojo globoko, težko filozofijo, je iz ljubosumnosti na to svojo prosvetljenost postavil okrog svojega bivališča kitajski zid kot trden branik pred tujimi vplivi.

Tudi Ti boš dorasel

in želiš postati nekaj!

Morda dober gospodar?

Morda čil sportnik?

Morda slaven vojak?

Ali morda uspešen učitelj,
zdravnik, inženjer?

Če si zdrav, boš dosegel to, kar si tako želiš. In Ti si zdrav.

Toda gledati moraš, da si zdravje tudi ohraniš. Hrani se dobro in varuj se strupov, ki ti zdravje zastrupljajo. Eden takih zavratnih strupov pa se skriva v beli skodelici kave. On je kriv, da v šoli ne paziš in zvečer nemirno spiš. Čudiš se in strmiš, tega dosedaj morda še vedel nisi. Ta strup se imenuje kofein. Celo odraslim ljudem škoduje: počasi, dan za dnem, jim izpodjeda zdravje. Ti pa praviš: «Joj, dišeča kavica!

Ali brez nje se ne dá živeti!» Zato, vidiš, sem jaz tukaj, dr. Pirčeva sladna kava. Nalašč za Te me pripravljajo. Okusna in dišeča sem, a pri tem redilna in neškodljiva. Še danes poprosi svojo mamo, naj Ti skuha skodelico dr. Pirčeve sladne kavice, ki je Tvojega zdravja zvesta prijateljica. Vse življenje jo bodeš lahko pil. Ostal boš

vedno zdrav in čil,
pa boš z vsemi drugimi,
ki me vedo ceniti, lahko zapel:

«Dr. Pirčeva sladna kavica!

Brez te se ne dá živeti.

Zjutraj, popoldne in zvečer

jo moram imeti!»

Varnostni ukrepi ob hripi

Hripa je nalezljiva bolezen, katere kali se po navadi razširjajo s kašljanjem, kihanjem ali pa z govorjenjem. Ta bolezen se pojavlja v raznih oblikah in se kaj lahko razvije v vnetje dihalnih organov, od lahkega katarja do najhujše pljučnice in vnetja rebrne mreže, do oslavljenja srca in do boleznih prebavil, živčnega sistema in ledvic.

Pri hripi mora biti človek prav posebno oprezen, ker se tudi lahke oblike te bolezni, ki jih imajo ljudje za prehlajenje, večkrat v nekaj dneh izpremene v težke slučaje.

Tudi pri na videz lahkem prehlajenju je treba takoj v posteljo in meriti temperaturo.

Gledati je treba, da se bolnik dobro prepoti, za kar je zlasti dober topel lipov čaj. Tudi je dobro, če použije med potenjem nekoliko tablet acetylsalicylne kisline.

Kakor hitro bi se pojavila mrzlica, je treba nemudoma poklicati zdravnika, ker samo zdravnik lahko ugotovi komplikacije in ukrene potrebno, da se odvrnejo.

Ne vstajajte prehitro iz postelje!

Ker prihajajo povzročitelji hripe največ skozi ustno in vratno duplino v telo, je treba usno in vratno

duplino dobro razkužiti. Bolje od vsakega grgranja, ki je zlasti za otroke nepraktično, večkrat celo nevarno, delujejo Anacot-pastile.

Medtem ko se z grgranjem usta in grlo samo površno in nepopolno izperemo, prodre slina, v kateri je raztopljen Anacot, v najmanjše gubice najglobokjših delov grla in razkuži s tem, da hkrati polagoma izločuje formaldehid, ustne in vratne dupline (vsake po ure ali pa vsaj vsako uro naj bi se raztopila v ustih po ena Anacot-pastila).

Povsod, kjer preti nevarnost, da se bolezen naleze, na primer v tramvaju, avtotaksi, kinu, delavnici, uradu in gledališču, naj bi se uživale Anacot-pastile, ki imajo prijeten okus in so najboljše sredstvo proti nalezljivosti.

Večkrat, zlasti pa med jedjo, si je treba umiti roke. Brez potrebe se nikar ne dotikajte ust!

Ne mudite se v sobi, kjer biva bolnik, ki je bolan na hripi!

Odgovori na vprašanja na strani 43 „Našega obzora“

- 8.) Rapsodija (grško) pomeni prvotno lastno ali tujo pesem, ki so jo pri starih Grkih ob svečanostih in igrah javno deklamirali rapsodi (t. j. sestavljalci pesmi). Najrajši so recitirali Homerjeve ali kakšne druge epične pesmi, in sicer ob spremljevanju na instrument, ki je bil podoben kitari. V moderni glasbi označujemo z rapsodijo v obliki in zasnovi poljubno instrumentalno fantazijo, ki je zajeta iz motivov narodne pesmi, n. pr. Lisztova ogrska rapsodija.
- 9.) Trda in mehka voda se razlikujeta med seboj po vsebini raztopljenih soli. Destilirana voda in deževnica na primer sta mehki, to se pravi brez soli, oziroma imata samo malo soli. Vodo, v kateri je dosti soli, pa imenujemo trdo. Stopnja trdote je zopet odvisna od tega, kakšne vrste soli so v vodi in koliko.
- 10.) Normalno oko lahko razločno vidi predmete, ki so v poljubni razdalji, ne smejo se mu pa približati preko najbližje meje. Ta najbližja meja je pri desetletnem otroku kakih 5 cm, pri odraslem človeku pa povprečno 12 cm od očesa oddaljena. V tem velikem prostoru se oko lahko prilagaja oddaljenosti posameznih predmetov, ki jih gleda.

Lep zakon.

Janez in Jože sta se oženila.

Čez pol leta se srečata.

«Oh,» sanjari Janez, «moja žena je nebeško bitje.»

«Ti imaš res srečo,» ga blagoruje Jože, «moja pa še vedno živi.»

Redkobesednost.

Gospod Hiter ni prijatelj dolgih besedi. Zlasti doma ne. Najrajši pove vse z eno samo besedo.

«Zajtrk!» zakliče zjutraj.

Takoj mu prinese sluga zajtrk, časopise, obleko, naroči brivca, zapelje avto pred hišo in prinese pošto.

Neki dan se gospod Hiter prebudi in zavpije: «Bolani.»

Sluga izgine in ga ni celo uro nazaj.

«Kje tako dolgo?» ga vpraša gospod Hiter osorno.

«Zdravnika naročil, zdravila kupil, mrliško žensko poklical, grob kupil, vence izbral, parte naročil.»

Ali je to vse?

V tramvaju se pogovarjata dve mladi deklici.

«Ali že imaš obleko za maškerado?» vpraša prva.

«Imam,» odgovori druga, «pravkar sem si kupila pol metra tula.»

DELNIŠKA TISKARNA

D. D. V LJUBLJANI

MIKLOŠIČEVA CESTA 16

BRZOJAVNI NASLOV: DELTISK
TELEFON 2132

RAČUN POŠTNE HRANILNICE
ŠTEV. 11.630

TISK IZ IZDOLBE-
NINE V BAKRU
(BAKROTISK)

TISKARNA IZVRŠUJE
VSAKOVRSNE TISKO-
VINE, KNJIGE, REVIJE,
ČASOPISE, DIPLOME,
DELNICE, SREČKE, KO-
LEDARJE, ENOBARVNE
IN VEČBARVNE SLIKE
POLJUBNE VELIKOSTI,
VREDNOSTNE PAPIRJE,
RAZGLIEDNICE, LETAKE,
LEPAKE, POSETNICE,
OVITKE, OSMRTNICE,
POROČNA NAZNANI-
LA, OVOJE ZA RAZNE
INDUSTRIJSKE IZDELKE

POSEBEN ODDELEK ZA
IZVRŠEVANJE IZVIRNIH
RISB IN SLIK ZA RAZ-
LIČNE REKLAME, VRED-
NOSTNE PAPIRJE, ILU-
STRACIJE, UMETNIŠKO
OPREMLJANJE KNJIG,
REVIJ IN POLJUBNIH
NAROČENIH TISKOVIN
SKICE NA ZAHTEVO

KNJIGOVEZNICA
JE OPREMLJENA Z
MODERNIMI STROJI IN
NAJNOVEJŠIM MATE-
RIALOM TER IZDELUJE
RAZLIČNA DELA, KI
SPADAJO V KNJIGO-
VEŠKO STROKO, NA-
DALJE IZVRŠUJE UMET-
NO VEZAVO KNJIG
Z ROČNIM ZLATENJEM
PO ORIGINALNIH NA-
ČRTIH IN NAROČILU

IZDELOVALNICA
TRGOVINSKIH KNJIG
V POLJUBNI VELIKOSTI
IN OBLIKI Z LASTNIM
ČRTALNIM STROJEM

OB VSAKI PRILIKI SE SPOMNITE,

da so „Jutrovi“ „Mali oglasi“ v Sloveniji najuspešnejša, najcenejša in najhitrejša **posredovalnica za službe** vseh vrst, **za prodajo in nakup** vseh stvari, **za nepremičnine, lokale, podjetja, kapital, ženitve** in za vse drugo

---

V teku **enega** leta je bilo po „Jutrovih“ „Malih oglasih“ uspešno posredovano v nad **40.000 primerih**

Ugodnosti posredovanja po „Malih oglasih“ se more z lahkoto poslužiti **vsakdo**. Treba je le svojo željo sporočiti na naslov: **Oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani, Prešernova ulica 4**. Pri naročilu je pristojbino poslati v znamkah ali v denarju naprej, za vsako besedo 50 par. Za oglase trgovskega značaja, dopisovanje in ženitve se računa od vsake besede 1 Din

NE POZABITE!

Zaročenka: «Upam, dragi Rado, da ne smrčite, kadar spite.»

Zaročenec: «Oh, nikoli, draga moja. Nalašč sem snoči čul vso noč, da bi se prepričal.»

Mož (ki je bil prišel prej ta večer precej vinski domov): «No, vidiš, draga, snoči sem pa dobil pri loteriji prašička. Ali si ga videla?»

Žena: «Saj si vendar prinesel gosko domov!»

«Z vašo ponudbo sem prav zadovoljna, gospod, ampak preden vam obljubim svojo roko, bi bilo potrebno, da se malo natančneje seznaniva.»

«O, prosim, gospodična, jaz vas že poznam... poznaj vas do zadnje pare!»

«Mama, jaz pa ne sedim več v oslovski klopi.»

«Tako je prav, Stanko moj. Na, tu imaš dinar kot nagrado za to veselo novico. Zdaj mi pa povej, kako se je to zgodilo.»

«Oslovsko klop so dali prepleskati.»

Vdovica (snubcu): «Na katero od mojih hčera pa mislite, gospod doktor? One so vse še proste... (srma mežljivo) pa tudi jaz...»

«Prinašam vam tistih dvajset dinarjev, ki ste mi jih bili posodili že pred časom.»

«Ah, na to sem že čisto pozabill!»

«Hudiča! Zakaj mi pa tega niste prej povedali?»

Praktikant je prišel k blagajniku: «Gospod blagajnik, prosim vas nekoliko predjema.»

Blagajnik: «Pridite jutri.»

Drugi dan pride praktikant zopet in ponovi svojo prošnjo.

Blagajnik: «Kaj? Včeraj ste hoteli imeti predjem, in danes zopet!»

Malemu Slavku so dali jabolko, češ, naj ga po bratovsko razdeli s sestro.

«Kaj se to pravi, po bratovsko?» vpraša Slavko.

«To se pravi, da je treba večji kos dati sestri, ga pouči mati.»

Stanko se malo zamisli pa da celo jabolko sestri, češ: «Jelica, na, pa ga ti razdeli po bratovsko...»

Zorko je prišel opoldne kesno iz šole h kosilu.

Oče ga vpraša: «Milko, ti si bil spet zaprt?»

«Sem bil», odgovori Zorko plaho.

«Zakaj pa?»

«I, Žužkov Drago se je pretepal.»

«In zato so tebe kaznovali?»

«Kajpak, papa.»

«A s kom se je pretepal?»

«Z menoj, papa!»

Kuharica (klepetulja): «Odkar sem pri vas, se je moj zaročenec zredil že za osem kil.»

Gospa: «Koliko nas le velja ena kila takšnega zaročenca?»

Jožek: «Ata, ali smem vzeti še košček kolača?»

Oče: «Za to moraš vprašati mamo.»

Jožek: «Ej, ata, ata, pa kaj ti res nimaš prav nobenih pravic v tej hiši?»

Klepetulji.

Dve klepetulji se dolgo nista videli.

«Sedem let se že nisva videli.»

«Najmanj sedem.»

«Jaz bi Vas kmalu ne bila spoznala.»

«Tudi jaz Vas ne, če ne bi imeli tistega klobuka.»

Pojasnilo.

«Oče, kaj pa je rekord?»

«Ti neumni fant, rekord je — je pač rekord. Če ti dá mama dve zausnici, jaz pa ti jih nato prisolim tri, imam jaz rekord.»

Prepir.

«Kadar se midva z možem prepirava, pošljeva vselej otroke iz sobe.»

«Res? Zdaj vsaj vem, zakaj so vaši otroci ob vsakem vremenu zunaj na vrtu.»

Žalost.

Črnoviško mestno gledališče je pred leti vzelo v službo šepetača, ki je bil ne samo strokovnjak v svoji stroki, marveč tudi velik pokončevalec alkohola. Neki dan je malo natrkan ko po navadi stal pred gledališčem in kramljal z nepomembnim zbornim pevcom. Tedaj prispe porazna novica, da je veliki igralec Friderik Mitterwurzer nenadoma umrl. Šepetač odmaje z glavo, se žalostno ozre v korista in v nepričakovani besnosti prisoli neznatnemu sobesedniku zvonko zausnico. «Nečuveno!» vzklikne pri tem, «Mitterwurzer je mrtev, tákole nič pa še naprej živil!»

Lokalni patriotizem.

Učiteljica dopoveduje učencem prvega razreda osnovne šole, da je Nj. Veličanstvo doma iz Beograda. Ko čez nekaj dni vprašuje otroke iz tega poglavja, dobi srčkani odgovor od kodrolase učenke: «Naš kralj so iz Polhovoga gradca.»

Slab pripomoček.

«Zapri no okno! ali ne vidiš, da zunaj lije kakor iz škafa!»

«Pa če ga zaprem, ali meniš, da ne bo lilo?»

Zlata duša.

Kočijaž: «Dajte mi svojo torbo, gospa, denem jo spred na sedež.»

Gospa: «Oh, ubogi vaš konjiček ima že tako zadosti vleči. Položim si jo rajši na kolena.»

Napredek.

«Ali vaša hči napreduje v violini?»

«Seveda, profesor pravi, da vedno za tri takte prehiteva.»

Preveč.

Posetnik: «Ali me ta oseba ljubi?»

Vedeževalka: «Pa še kako! V kratkem se poroči z vami.»

Posetnik: «Ampak... to je moj pisarniški predstojnik!»

Za mizo.

Angleški pesnik Ben Jonson ni bil povsem obziren možak. Nekoč je bil v gostih in je porinil krožnik od sebe, rekoč: «To je pravcata piča za svinje.» Gostiteljica lady Windermere se odreže: «Potem vam pač smem ponuditi še eno porcijo?» — Odtlej se nista več pozdravljala.

Bedak.

«Gospodična Tilika, če vas sedajle poljubim, ali boste poklicali mamo?»

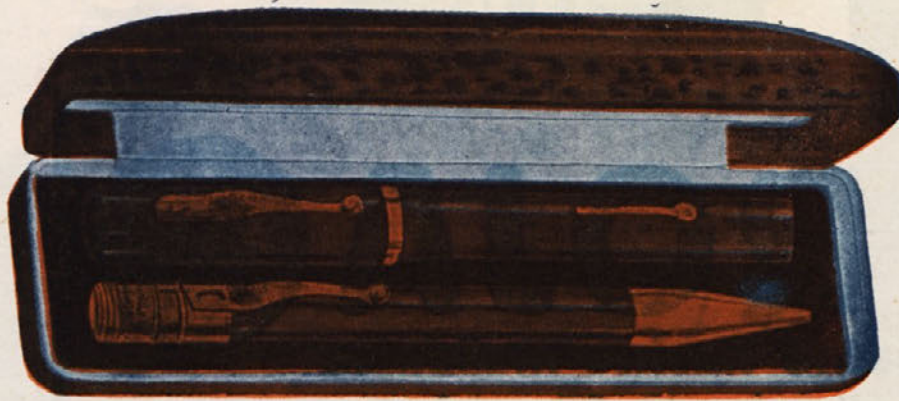
«Čemu neki? Mar mislite tudi njo poljubiti?»

Naročnina za reviji «Domači prijatelj» in «Naš obzor» znaša za vse leto Din 60.—, za pol leta Din 31.—, za četrt leta Din 17.—. Posamezna številka Din 7.—. Izdajata konzorcij revij «Domači prijatelj» in «Naš obzor».

Odgovoren za izdajateljstvo, uredništvo in upravništvo Emil Podkrajski, tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani, predstavnik Miroslav Ambrožič, oba v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, Praprotnikova ulica števil. 1.

Vse velikosti v poljubnih barvah.

ETUI
ZA
DARILA,
 kombiniran s svinčnikom: **AVTOMAT**

A. PRELOG

Telefon
 3 4 5 6

LJUBLJANA 1
 MARIJIN TRG 1

*Za vsako roko'
 primerno pero.*

*Amer. zlata nalivna
 peresa, najnovjša,
 v 4 barvah in vseh
 velikostih za vsako
 pravo z garancijo
 za vse življenje*

GOSPA!

*Zahtevajte
 pri
 Vašem
 trgovcu
 samo
 izdelke
 tvornice
 keksov,
 biskvita,
 vafeljnov
 itd.*

B. PAUER, družba z o. z. **Ljubljana,** Sv. Petra cesta št. 48.

PROJA

špecialne kavine mešanice

so sestavljene iz najfinejših vrst kave.

Zato so neprekosljive v kvaliteti!

*Mi pijemo
„Proja“
sladno kavo*

„Proja“ sladna in dvojno sladna ječmenova in ržena kava je redilna in zdrava, zelo priporočljiva Vaši deci kakor tudi bolnikom.

Kdor ljubi svoje zdravje, uživa „Proja“ sladno kavo.

Pri nakupu pazite na naše originalne zavitke!